

*Blijf er niet mee lopen,
mishandeling gaat niet vanzelf over!*

Wat is ouderenmishandeling?

Ouderenmishandeling is mishandeling van een persoon van 65 jaar of ouder door iemand uit het directe netwerk van de oudere. Dit kan een familielid, vriend of kennis, hulpverlener of een mantelzorger zijn. Vaak is het slachtoffer deels of helemaal afhankelijk van deze persoon.

Het kan gaan om lichamelijke, psychische of seksuele mishandeling maar ook om financiële uitbuiting of het onthouden van (medische) zorg.

Welke vormen van ouderenmishandeling zijn er?

- Verwaarlozing:
Lichamelijke verwaarlozing kan blijken uit ondervoeding, uitdroging, slechte hygiëne of wonden als gevolg van doorliggen. Wanneer de geestelijke behoeften van cliënten worden genegeerd -zoals de behoefte aan aandacht, liefde en ondersteuning - is er sprake van psychische verwaarlozing.
- Psychische mishandeling
Bij psychische mishandeling is er sprake van treiteren en sarren, dreigen, vals beschuldigen, beledigen of bevelen. Bij de cliënt leidt dit tot gevoelens van angst, woede, verdriet, schuchterheid, verwardheid of apathie.
- Financiële uitbuiting
Bij deze vorm van ouderenmishandeling gaat het om het wegnemen of profiteren van bezittingen van de cliënt. Te denken valt aan diefstal van geld, juwelen en andere waardevolle spullen, aan verkoop of gebruik van eigendommen zonder toestemming van de cliënt en aan gedwongen testamentverandering. Ook iemand financieel kort houden is een vorm van uitbuiting.

Naar schatting zijn ongeveer dertig duizend ouderen jaarlijks het slachtoffer van financieel misbruik of van financiële uitbuiting.

- Schending van rechten
Hiervan is sprake wanneer de rechten van cliënten - zoals het recht op vrijheid, privacy en zelfbeschikking - worden ingeperkt. Bijvoorbeeld door post achter te houden, bezoekers weg te sturen en de cliënt te verhinderen het huis te verlaten.
- Lichamelijke mishandeling
Blauwe plekken, schrammen, zwellingen, fracturen of brandplekken: deze symptomen kunnen het gevolg zijn van lichamelijk geweld. Soms worden cliënten vastgebonden aan een stoel of bed. Ze vertonen dan striemen aan polsen of enkels. Een minder zichtbare vorm van lichamelijk geweld is het geven van te weinig of juist te veel medicijnen (bijvoorbeeld slaapmiddelen).
- Seksueel misbruik
Verrichten van seksuele handelingen met of in het bijzijn van oudere, tegen de wens van de oudere.

Wij zijn er voor u

Waar kun je ouderenmishandeling aan herkennen?

Er zijn meerdere signalen die kunnen wijzen op ouderenmishandeling, maar één of enkele van die signalen hoeft zeker niet altijd op geweld te wijzen.

Signalen bij ouderen:

- Zichtbaar letsel;
- Onsamenhangende en tegenstrijdige verklaringen voor lichamelijke verwondingen;
- De cliënt maakt een depressieve, angstige indruk;
- Aangeven dat er dingen mis zijn, maar er niet over willen praten;
- Contactvermijding in aanwezigheid van de mantelzorger en/of weigeren van gesprekken en hulp;
- Er onverzorgd uitzien en/of de huishouding verwaarlozen;
- Spullen of sieraden zijn verdwenen.

Signalen bij de overbelaste mantelzorger of pleger ouderenmishandeling:

- Uitputting en overbelasting
- Frustratie en irritatie, geen erkenning ervaren;
- Onsamenhangende en tegenstrijdige verklaring voor lichamelijke verwondingen van de oudere;
- Tegenwerking of agressie;
- De problematiek verhullen en bedekken;
- Bezoek weren;
- Gebrek aan kennis over gedrag door ziekte;
- Onverschillige en/of uiterst onvriendelijke houding;
- Schelden en/of schreeuwen;
- Afschermen van oudere voor hulpverleners.

Wat kunt u doen, waar kunt u melden?

1. Sta open voor signalen, wees bewust van het "niet pluis"-gevoel.
2. Breng signalen in kaart.
3. Overleg met familielid, vriend, collega of aandachtsfunctionaris Veilige Zorg/ Veilig Thuis.
4. Volg het protocol van Zorgwaard.
5. Ga over tot actie.

Voor overleg en advies kunt u contact opnemen met:

- De aandachtsfunctionaris Veilige Zorg van Zorgwaard: **078-6763400**, email: maatschappelijkwerk@zorg-waard.nl
- Veilig Thuis, bel met **0800-2000** (gratis en 24/7 bereikbaar).
- Als er acuut gevaar dreigt voor de oudere, dan is er maar één mogelijkheid: bel **112** het landelijke alarmnummer.